

Jaarplan 2017

Mr. G. Groen van Prinstererstichting
Wetenschappelijk Instituut van de ChristenUnie

Wouter Beekers, directeur
Geert Jan Spijker, adjunct-directeur
September 2016

De missie van het Wetenschappelijk Instituut van de ChristenUnie laat zich samenvatten in twee woorden: verdiepen en vernieuwen. Het WI streeft naar verdieping en vernieuwing van het denken over politieke vragen vanuit christelijke beginselen. Om verdieping en vernieuwing te bereiken zijn keuzes nodig. Het WI heeft ervoor gekozen zich te richten op de veranderende verhoudingen tussen overheid, markt en samenleving. Deze programmalijn heeft ondertussen zes boekpublicaties opgeleverd. Een ervan, *Coöperatiemaatschappij*, was mede aanleiding voor een initiatiefnota van PvdA en ChristenUnie in de Tweede Kamer. Het WI wil zich richten op een afronding van dit programma met een aantal laatste deelprojecten en een afrondende studie.

Daarnaast bezint het WI zich op een volgend onderzoeksprogramma. We hebben in dat kader veel gesprekken gevoerd met mensen uit de politieke praktijk, op Europees, landelijk en lokaal niveau. Zij worden geconfronteerd grote vraagstukken van internationale omvang: een klimaatopwarming met dreigend grote gevolgen, verschuivende machtsverhoudingen, aanhoudende migrantenstromen, een aanhoudend terrorisme en wankelende economieën. Het is onze ambitie hen blijven te inspireren met verdiepend en vernieuwend denkwerk.

Onderzoek

Christelijk-sociaal 2030: verhouding staat, markt, samenleving

- *Wonen*: In het onderzoeksprogramma 'Christelijk-sociaal 2030', naar nieuwe verhoudingen tussen staat, markt en samenleving, is wonen dit jaar een speerpunt. In dit project staat de vraag centraal hoe de woningmarkt het beste kan functioneren. Einddoel is een boekpublicatie, een symposium en concrete aanbevelingen voor de politiek. In dit project wordt samengewerkt met een Thematische Partijcommissie van de ChristenUnie.
- *Veiligheid*: Het WI werkt aan een essay over veiligheid, waarin de ideologische vraag naar veiligheidsopvattingen aan bod komt, alsook de verschillende rol van de staat, de markt en maatschappelijke geledingen in het streven naar een veilige samenleving.

- *Katholiek-sociaal*: Na de oecumenische verbreding van de grondslag van de ChristenUnie, wil het WI onderzoeken wat het katholiek-sociaal denken de partij te bieden heeft op het gebied van de verhoudingen tussen staat, markt en samenleving.
- *Gezinsbeleid*: Uit het bezinningstraject op actuele vraagstukken kwam naar voren dat binnen de christelijke politiek het gezin wordt beschouwd als hoeksteen van een sterke samenleving, maar dat het gezin in onze samenleving een zeer vloeibare werkelijkheid is geworden. Het huwelijk is bepaald geen vanzelfsprekendheid meer, de samenstelling van gezinnen is steeds diverser geworden. Wat betekent dit voor christelijk-sociaal gezinsbeleid? We onderzoeken in 2017 de mogelijkheid om te komen tot een essay op dit thema. Beoogde publicatie in 2018.
- *Coöperatiepolitiek*: In 2017 willen we de mogelijkheid verkennen om te komen tot een publicatie die de opbrengsten en conclusies van dit onderzoeksprogramma samenvat en open einden in kaart brengt. Een mogelijkheid is om dat te doen vanuit het perspectief van een grote stad, waar maatschappelijke ontwikkelingen en vraagstukken duidelijk zichtbaar zijn. Beoogde publicatie in 2018.

Christelijke politiek in een globale wereld

- Het WI bezint zich op een nieuw onderzoeksprogramma. We hebben in 2016 verschillende gesprekken gehad, binnen het team en het Curatorium en met verschillende geledingen van de ChristenUnie (de Bestuurdersvereniging van lokale politici en bestuurders, de vertegenwoordigers in Den Haag, de jongeren, het partijbureau, etc.). De eerste ideeën gaan in de richting van een doordenking van de manier waarop de politiek landelijk en lokaal wordt geconfronteerd met internationale vraagstukken, zoals het vluchtelingen- en duurzaamheidsvraagstuk. Daarbij wordt gezocht naar verdieping en vernieuwing van het denken over de landelijke en lokale opgave ten aanzien van deze vraagstukken, waarbij steeds een deelthema centraal komt te staan.

Tijdschrift DenkWijzer

- Het WI wil in 2017 een vernieuwing van *DenkWijzer* realiseren op inhoud en vormgeving. Centraal staan het streven naar verdieping en vernieuwing op deelthema's, aansluiting bij de actualiteit, ruimte voor partijdebat en de praktische vertaalslag naar de politiek in samenwerking met de Bestuurdersvereniging. Bij de vernieuwing willen we van drie naar vier themanummers per jaar gaan.

Bijeenkomsten

Congres

- Jaarlijks houdt het WI een congres voor donateurs en andere geïnteresseerden. In 2017 staat het thema wonen centraal in de serie 'Christelijk-sociaal 2030'. Voor het congres nodigt het

WI verschillende deskundigen uit om te spreken over het betreffende thema. Daarnaast kunnen de gasten deelnemen aan workshops.

Groen van Prinstererlezing

- Het WI nodigt jaarlijks een prominente denker uit om zijn/haar visie te geven op de toekomstige uitdagingen rondom christelijke politiek. De Groenlezing is een belangrijk moment van bezinning en ontmoeting met de donateurs. De lezing wordt gepubliceerd en aan donateurs verstuurd met het eerstvolgende nummer van DenkWijzer na het uitspreken van de lezing.

Denkwijzerdebatten

- Het WI wil per themanummer van Denkwijzer een debat organiseren. Daarin gaan auteurs in gesprek met de politieke woordvoerders op deelthema's en het lezerspubliek van Denkwijzer. Het uitgangspunt is een kleinschalig gesprek, met veel ruimte voor interactie. De eerste experimenten hiermee in 2016 waren succesvol.

Studentendebat

- Het WI verzorgt in 2017 een studentendebat in het gebouw van de Staten-Generaal, over geloof, politiek en de koers van de ChristenUnie. Daarin zoekt het WI samenwerking met Perspectief en de fracties van de Eerste en de Tweede Kamer.

Tafelgesprekken

- Het WI verzorgt ad hoc discussiebijeenkomsten met denkers, politici, journalisten en betrokken leden van de ChristenUnie. Waar mogelijk gebeurt dit in samenwerking met een Thematische Partijcommissie, Perspectief en/of andere geledingen van de ChristenUnie.

Cursussen

Fellows

- Het WI verzorgt een lees- en debatprogramma met maandelijkse bijeenkomsten rondom het christelijk-sociaal denken, voor ca. vijftien jonge academici. Het betreft een samenwerking met jongerenorganisatie Perspectief en het Opleidingscentrum van de ChristenUnie.

Masterclass

- Het WI participeert in de Masterclass: een cursusprogramma met maandelijkse bijeenkomsten rondom het christelijk-sociaal denken en doen, voor ca. 15 getalenteerde ChristenUnie-leden. Het Opleidingscentrum van de ChristenUnie is hiervoor eindverantwoordelijk.

Summer School

- Het WI krijgt geregeld de vraag naar een Fellows-aanbod voor een oudere doelgroep. Dit jaar verkennen we de mogelijkheid om een Summer School aan te bieden. Het uitgangspunt is een meerdaagse verdiepingscursus rondom het christelijk-sociale denken op een inspirerende locatie, waarvoor een aantal stevige sprekers wordt uitgenodigd.

Cursussen Opleidingscentrum

- Het WI denkt mee in het cursusaanbod van het Opleidingscentrum en draagt, waar mogelijk, bij aan cursussen met een algemeen, historisch, theoretisch en/of ideologisch perspectief, en aan cursussen die raken aan de onderzoeksprogramma's van het WI.

Samenwerking

ChristenUnie

- Het WI werkt, samen met het partijbureau, aan een gestructureerd aanbod van de kennisnetwerken en politieke café's binnen de partij.
- Het WI draagt, waar nodig, bij aan de voorbereidingen op de Tweede Kamerverkiezingen.

Kernprogramma

- Het WI werkt op verzoek van het Landelijk Bestuur van de ChristenUnie aan een concept voor een nieuw Kernprogramma. Dit gebeurt na de geslaagde samenwerking rondom de vernieuwing van de grondslag. In het schrijfproces zoekt het WI inbreng en inspiratie van een brede commissie vanuit de partij.

CPFE

- Het WI is partner van de Christian Political Foundation for Europe.
- Met de CPFE werkt het WI samen aan een Engelse vertaling van de WI-publicatie *Wat is wijsheid? Toekomst voor de christelijke politiek*, van de hand van Rob Nijhoff.

WI's

- Het WI zoekt actief het gesprek met de wetenschappelijk bureau's van andere politieke partijen. Dit gebeurt via informele gesprekken en, waar mogelijk, ook in publiek gesprek en debat. ProDemos heeft dit gesprek de afgelopen tijd gefaciliteerd in een collegereeks 'Hebben politieke partijen de toekomst?'. Het WI van de ChristenUnie stelt zich welwillend op ten aanzien van dergelijke initiatieven.

Communicatie

- Lezingen, opiniestukken en interviews rondom onderzoeksprojecten

- Inhoudelijke betrokkenheid bij evenementen (van bijvoorbeeld studentenverenigingen), om zo (jonge) denkers enthousiast te maken voor het denken over christelijke politiek
- Maandelijks blogs of interviews op onze website
- Berichtgeving via e-mail en sociale media
- Voor 2017 staat een nieuwe donateurswervingsactie gepland

Organisatie

Personeel

- Aanvulling van het vaste team met een projectonderzoeker wonen, in de persoon van sociaal geografe Willeke de Jager
- Werving van een tijdelijke nieuwe wetenschappelijke medewerker, i.v.m. de detachering van Geert Jan Spijker
- Verkenning van de mogelijkheid tijdelijk redactionele ondersteuning te krijgen, voor het project ‘katholiek-sociaal denken’

Curatorium

- In 2016 vindt er een bezinning plaats op statuten, werkwijze en bemensing van het Curatorium. Mogelijk leidt dit tot de werving van een of meerdere Curatoren in 2017.

Redactie Denkwijzer

- De redactie van *DenkWijzer* wordt vernieuwd. Dit proces is in 2016 gestart met de komst van een nieuwe hoofdredacteur (Martine Vonk) en een nieuwe eindredacteur (Mirjam Kosten). In 2017 vindt een bezinning plaats op verdere aanvulling van het huidige redactieteam.